

## Čís. 15594.

**Životní pojištění smluvní.**

**Istivé zamlčení choroby je tu jen tehdy, jestliže pojistník, jenž o chorobě věděl, nebo musel vědět, přes to ji v ě d o m ě zamlčel v době sjednání pojistné smlouvy.**

**Pro otázku Istivosti nemají významu skutečnosti nastavší poté, kdy pojistník učinil objektivně nesprávné údaje.**

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1936, Rv I 730/36.)

Žalobkyně uzavřela spolu se svým nyní zemřelým manželem u žalované pojišťovny životní pojistku. Podle této smlouvy byla žalovaná povinna v případě úmrtí jednoho z pojištěnců vyplatiti druhému pojištěný kapitál. Poněvadž úmrtím manžela žalobkyně ten případ nastal, domáhá se žalobkyně na žalované výplaty pojistné částky, ježto žalovaná výplatu odepřela. Proti žalobě namítla žalovaná, že pojistník zemřel na tuberkulosu plic, již při uzavření pojistné smlouvy Istivě zamlčel, takže podle pojišťovacích podmínek jest dán důvod k odstupu od smlouvy. Nižší soudy uznaly podle žaloby, pr v ý s o u d z těchto důvodů: Pojistník při uzavření pojistky odpověděl objektivně nesprávně na otázky v přihlášce při lékařské prohlídce, zamlčel svoji chorobu i to, že byl již pro plicní chorobu v léčení v Tatrách. O tom, že okolnosti ty jsou pro žalovanou důležité, nemůže býti pochybnosti, neboť mohly míti a měly také vliv na rozhodnutí pojišťovny uzavřítí vůbec pojistnou smlouvu. Žalovaná mohla by tedy podle § 7, bod 1 všeobecných pojišťovacích podmínek od smlouvy odstoupiti; ježto však uplynulo od uzavření pojistky, t. j. 1. srpna 1930 do dne úmrtí pojistníka dne 11. září 1934 více než 1 rok, nemůže dle bodu 1 § 7 cit. podmínek od smlouvy odstoupiti, ledaže se pojistník dopustil při tom Istivosti. Pojistník však byl při uzavírání pojistky shledán důvěrným lékařem pojišťovny úplně zdrav, ošetřující lékař mu nesdělil, že má tuberkulosu plic, nýbrž že je na plicích nemocen a po léčení v sanatoři byl pojistník zase zdrav. Vzhledem k tomu nelze míti za to, že pojistník zamlčel svou plicní chorobu a léčení v Tatrách za tím účelem, aby tím uvedl pojišťovnu vědomě v omyl o svém zdravotním stavu jsa si vědom toho, že už nebude dlouho na živu a že tak žalovanou poškodí o pojištěný kapitál, tím méně, že pojistník přece udal na další otázky, že ho léčil Dr. S. Pojistník odpověděl subjektivně správně a žalované nepodařilo se proto prokázati, že by byl pojistník jednal Istivě. Žalovaná nemůže tudíž od smlouvy ustoupiti.

**N e j v y š š í s o u d** nevyhověl dovolání.

**D ů v o d y :**

Pro spor není rozhodující okolnost, že k řádnému vyšetřování a zjištění přestálé choroby »tbc« jest třeba zvláštního odborného vyšetření, na př. roentgenem, a že bez pojistníkova upozornění na přestálou cho-

robu plicní nemusí lékař při obyčejné prohlídce přestálou chorobu poznati. Neboť Istivě zamlčení choroby předpokládá, aby pojistník o chorobě věděl neb aspoň vědět musil a aby ji vědomě zamlčel za tím účelem, aby dosáhl pojištění. Z okolnosti, jejíž zjištění dovolatelka postrádá, nebylo by lze dojít k závěru, že zemřelý pojistník Karel K. o své plicní chorobě věděl, a jest proto bezdůvodná výtka činěná podle § 503 čis. 2 c. ř. s., že o tvrzené okolnosti nebyl připuštěn důkaz znaleckým svědkem. I po právní stránce (§ 503 čis. 4 c. ř. s.) posoudil odvolací soud věc správně neuznav, že zemřelý Karel K. učinil Istivě nesprávná udání v pojistném návrhu a před důvěrným lékařem pojišťovny. Stačí po té stránce odkázati na odůvodnění shora uvedeného rozsudku, k němuž se dodává k vyvrácení dovolacích vývodů, že pro otázku Istivosti jsou rozhodné jen ony okolnosti, které se sběhly do doby, kdy Karel K. nesprávná udání učinil, to jest do 17. června 1930. Do té doby byl léčen pouze Dr. Robertem S. jenž ho sice léčil na »tbc«, ale zamlčel mu tuto nemoc; v Tatrách byl Karel K. do té doby jen jednou (ode dne 1. prosince 1928 do dne 29. března 1929) a nebylo zjištěno, že se tam dověděl o své vážné nemoci. Vrátil se domů byl ještě nemocen do 20. července 1929, byl pak podle zjištěného údaje Dr. S. úplně zdrav a konal službu od 20 července 1929 až do 24 ledna 1931. V tomto mezidobí, do něhož spadají nesprávné údaje, mohl proto Karel K. důvodně býti subjektivně přesvědčen, že jest úplně zdrav, a nelze proto usouditi, že jednal Istivě. Dověděl-li se až později — po zhoršení nemoci — o svém chorobném stavu, když byl opět léčen nejen doma, nýbrž i v Tatrách, neplyne z toho, že již od původu jednal Istivě.

### Čís. 15595.

**Vliv kontingence cukerní výroby na pachtovní smlouvy obsahující závazek pachtýřův oseti určitou část orné půdy cukrovkou.**

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1936, Rv I 1703/36.)

Žalovaný propachtoval žalobcům smlouvou ze dne 29. března 1929 velkostatek F., při čemž se podle odst. IX uvedené pachtovní smlouvy žalobci zavázali pěstovati po případě osázeti každoročně aspoň 20% orné půdy řepou cukrovkou a stanoveno bylo penale 800 Kč za každý chybící ha, neosázený řepou do uvedené míry. Povinná výměra byla ujednána na 217.50 měř (41.72 ha). V roce 1929, kdy byla uzavřena smlouva pachtovní, měli žalobci jako pěstitelé řepy volnou smluvní možnost s cukrovarem V., jemuž velkostatek F. dodával podle kartelových smluv řepu. Žalobci přednesli, že souhlasili se závazkem minimálního řepného osevu za předpokladu uvedené smluvní volnosti. V roce 1931 přistoupilo Československo k světové cukerní dohodě, kterou byl přesně vymezen rozsah výroby pro Československo, a to vedlo k tomu, že jednotlivé cukrovary omezivše výrobu stanovily i pěstitelům řepy kontingenty řepné dodávky. Cukrovar V. určil žalobcům pro rok 1931 a 1932 množství 6.547.60 q řepy cukrovky a pro rok